

Dr. Klemen Jelinčič Boeta:

PROTESTANTSKE CERKVE IN SKUPNOSTI

Celjska Mohorjeva družba, 18. 6. 2018

Pozdravljam še eno kvalitetno knjigo o nekatoliških cerkvenih skupnostih izpod peresa gospoda Klemena Jelinčič Boeta, tokrat o »zahodnih« cerkvah, ki pretežno izhajajo iz reformacije.

Avtorjev pristop k snovi je predvsem faktografski, objektivni, piše jedrnato in skrbi za natančnost podatkov, ki so preverjeni v najboljši literaturi. Ne spušča se v teološke podrobnosti in dileme ekumenskega dialoga.

Stvaren, nepolemičen in spoštljiv pristop se ujema z ekumenskim razpoloženjem, ki danes zaznamuje odnose med katoliško Cerkvijo in cerkvami, ki izvirajo iz reformacije. 2. vatican. koncil pravi v odloku o ekumenizmu, da je treba poznati duha drugih kristjanov, njihov nauk in zgodovino, duhovno in liturgično življenje, versko psihologijo in kulturo. Koncil nadaljuje:

»Zato je potreben študij, ki naj ga vodita resnica in dobrohotnost. Po tej poti bo prišlo do boljšega poznanja, kaj mislijo drugi kristjani« (E 9). – Resnica, stvarnost in dobrohotnost so nedvomno odlike te knjige.

Katoliška Cerkev po koncilu poudarja, da nas s cerkvami in skupnostmi, ki izvirajo iz reformacije, povezuje »posebna sorodnost«, in sicer zato, »ker je krščansko ljudstvo v preteklih stoletjih dolgo časa živelo v cerkvenem občestvu« (E 19), povedano drugače: povezuje nas petnajst stoletij skupne zgodovine, v katerih se je na concilih prvega tisočletja izoblikoval skupni *credo*, skupno jedro verovanja.

Koncil nadalje pravi, da sicer obstajajo med katoliško Cerkvijo in temi cerkvami znatne razlike v razlaganju razodete resnice, našteva pa tudi točke, ki so nam skupne in ki so osnova in spodbuda za dialog. To so: skupna vera v Sveto Trojico in v Jezusa Kristusa kot Boga in Gospoda ter edinega srednika med Bogom in ljudmi. Nadalje nas povezuje Sveto pismo, ki je eno od orodij za doseg edinosti. Mnogi protestantski verniki gojijo veliko ljubezen do Svetega pisma, ga skrbno preučujejo in

premišljujejo. Skupen nam je zakrament krsta, deloma tudi njihovo spoštljivo in verno obhajanje Gospodove večerje (evharistije). Povezuje nas končno njihova dejavna vera, iz katere živijo, njihovo pričevanje za evangelij, njihova ljubezen do bližnjega, čut in prizadevanje za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva.

Ker letos praznuje Svetovni ali Ekumenski svet Cerkev svojo 70-letnico – 21. junija 2018 bo sedež tega Sveta v Ženevi obiskal papež Frančišek – naj omenim, da so bile cerkve, ki izhajajo iz reformacije, glavne pobudnice za nastanek modernega ekumenskega gibanja v 20. stol., tudi ustanovitve Ekumenskega sveta Cerkev v Amsterdamu leta 1948. Danes ta Svet združuje 348 cerkev s skupno okoli 550 milijoni vernikov.

Temu najširšemu ekumenskemu gibanju se je na 2. vat. koncilu pridružila tudi katoliška Cerkev, v njem prepoznala delovanje Svetega Duha in podala svoja načela za sodelovanje. Ekumenski duh vlada tudi v lepih odnosih med krščanskimi Cerkvami v Sloveniji.

Obeleževanje spomina na 500-letnico reformacije je prebudilo številna razmišljanja o verski in kulturni daljnosežnosti in tega dogodka. To je bilo prvo takšno obeleževanje, ki se mu je na povabilo Svetovne luteranske zveze pridružila tudi katoliška Cerkev. Bilo je tudi prvo, ki ni bilo v znamenju polemike, ampak je potekalo v ekumenskem duhu. Sklepa teh slovesnosti se je v Lundu na Švedskem 31. oktobra 2017 udeležil tudi papež Frančišek.

Spričo omenjenih dejstev bo lahko pričujoča knjiga dobrodošel priročnik, ki bo posredoval osnovno vedenje o protestantskih cerkvah in prebudil zanimanje za bolj poglobljen študij.

Dr. Bogdan Dolenc,

Teološka fakulteta v Ljubljani